

sab. Gab. graf. nr. inv. 130

Accurata

DELINEATIO

Et vera

RELATIO,

Invasionis & Oppugnationis Castrorum
Turcicorum

à

POLONO & LITHVANICO Exercitu
ad

CHOCIMUM,

Ipsa Festa Martini, Anno 1673.
factæ.

DExtera Domini fecit Virtutem, potentior enim hostis fuit
ut pote intra fossas & Vallum ingens, loco inaccesso ad flu-
vium Tyram & Arcem Chocimensem, triginta millibus Turca-
rum fortiter armatus, intra duas horas Turcarum Robur pe-
riit. Res ex Particularibus constabit.

Die 9. Novemb. Exercitus Regni & Magni Ducat. Lithv. ante
Vallum Husseim Bassæ, sub Chocimo ad binos Sagittarum
iectus stetit, velitationibus ea dies transacta, cum Cæde tamen
Turcarum, Nox aciem Polonam & Lithvanam, ad Castra quar-
ta parte milliaris fixa, revocavit. Excubiis campestribus in lo-
co Aciei relicti.

Die 10. Novemb restituta in hesternum locum Acies, nul-
lum è vallo Turcam elicere poterat. Hora Decima tota Acies
cum Tormentis vallo propior, datis è tormentis ignibus, Mol-
davo-

davorum sex millia, cum Duce Moldaviæ, per ultroneam Deditio-
nem accepit, eorum vallum ex nunc Peditatu & tormentis
firmatum, ex eoq; Globi Tormentorū in proximum Turca-
rum vallum conversi, intra eandem Horam Tormentis Polo-
nicis & Lithvanicis cinctum Turcarum vallum & impetum &
ex vallo Moldavico insultus facti in vallum Turcicum. Nox
detinuit explicatas Acies ad crastinum, sed & Plavia quatuor
dies & noctes Equis molestior fuit Pablo deſtitutis.

Die II. Novemb. Hora octava Plebs quæ caſtra ſequitur ſi-
mul cum peditatu, quos pone ſecuti Equites, aſſultum in caſtra
Turcarum fecere, primi vallum aggredi. Edextro Cornu Ca-
taphracti vexilli Illuſtris, Palatini Podlachiæ, iidemq; Turcas de
vallo moliebantur. E finiſtro cornu vexillum Cataphraetorum
Chodhieviez ſupremi Præfecti ſtabuli M. D. Lithvaniæ, tum
& illuſtris, Palatini Polocenſis vallum ſubintrarunt, aliunde ē
Sylvâ Illuſtrissimus Dux M. D. Lithvaniæ Portam valli expu-
gnavit, quā & vexilla Militum Regni confluxere. Fit Cædes ab
utrinq; fugiunt Equites Turcarum ad Pontem Fluvii Tyræ,
mox ab Illuſtriss. Campi Duce M. D. Lithvaniæ intercipiantur,
quibus inſtat à tergo Polonus, frameis res geritur, fit Ianena
ſuper Pontem, alii Turcarum per medias Polonorum Acies ar-
mis viam fruſtra ad Temple Rutenicum quærebant, alii
qvorum duo erant millia, fluvium ingressi, à Lithvanicis copiis
opprefſi cecidere. Post Equitum Stragem ad Janzaros ven-
tum, octo eorum millia erant, quinq; millia ponte ſuperato
Camenecium fugiebant, ſed & hoſinſectus miles Polonus æq;
ac Valachus, in eum finem ab illâ parte ordinatus, cadaveribus
toto Camenecensi itinere ſtravit, ſalvarunt ſe perpauci in Arce
Chocimensi, quorum tamen expugnatio in crastinum dilata.
Accepta itaq; Caſtra Turcarum, Auro, Argento, Tabernacu-
lis, variisq; ſplendoribus, Equis ac Camelis plena, Peditatus
post fortia geſta famemque acerbam in Caſtris Turcarum pa-
rato

E XV. 113 me m̄. Stoppo 104 (4/2)

rato commeatu reficitur. Aliquot supra viginti Tormenta nostris cessere, Bassæ tres inter cæsos & ipsi cæsi inventi. Husseim Bassæ insignia intercepta. Primi quiq; Turcarum perierunt: Omnino Deus mirabilia fecit, in eo loco ubi ante 50. annos, Exercitus Polonus obsidione Turcarum premebatur. Cæterum & ex Polonis ac Lithvanis fortissimi quiq; cecidere, hastarum dimidia ferè pars in Hoste relicta, bisq; Fortuna Polonorum intra vallum periclitabatur, nisi Deus & virtus ingens militum accessisset. Valachiæ, Moldaviæ & Transylvaniæ Duces cum suis Gentibus in nostras transferunt Partes, ingenueq; fatentur, fortissimum hisce in Castris Exercitum Turcarum periisse à seculo vix habitum, quorum Potentiam consulto ante Victoriam diminuebant, ne Polonorum animos frangerent.

Reliqua videre licet hac in delineatione:

- A. Camenecium.
- B. Arx & oppidum Svaniec.
- C. Pons super fluvium Tyram.
- D. Arx Chocim.
- E. Cerkiov, templum Rutenicum.
- F. Castra Turcica.
- G. Husseim Bassæ Tentorium & Vexillum primarium.
- H. Locus cædis Capitanei Brombergensis.
- I. Castra Moldavorum & Valachorum.
- K. Ordo Polonici &
- L. Lithvanici Exercitus.
- M. Tormenta bellica Polon. & Lithvan.
- N. Peditatus Polon. invadit & oppugnat castra Turcica.
- O. Invasio Lithvanorum Portam Turcicorum castrorum oppugnantium.

P. Cata-

- P. Cataphractorum Lithvan. invasio.
- Q. Turcarum ordo & defensio in castris.
- R. Equites Turcici quærunt fugam.
- S. Turcæ à Militibus Lithvanicis in castra & fluvium pelluntur.
- T. Turcarum omni ex parte cinctorum confusio.
- V. Turcæ aufugiunt pars versus Camenecium Chocimum, Cetzora, pars se in fluvium præcipitat.
- W. Tormenta Polonica è castris Moldav. ad castra Turcica.
- X. Tormenta Polonica Chocimum oppugnantia.
- Z. Sylva è quâ Exercitus Polonico - Lithvanicus ad castra pergit Turcica.

Insignis hujus de Turcis Victoriae præsagium reperire licet in sequenti Anagrammate sub felicis Coronationis, Sac: Reg: Mts, gloriofissima nunc memorie, auspicio scripto.

MICHAEL THOMAS CORIBUT, PRINCEPS VISNIOWECIVS, DUX IN WISNIOWEC ET LVINIE, DIVINA NVMINIS INDVLGENTE GRATIA ELECTVS ET CORONATUS POLONORVM REX, LTVANIAE RUSSIAE PRUSSIAE MASOV LIVON VOLINIA SAMOGITIAE CYHOVIAE PODLACHIAE, SMOLENSCIAE, SEVERIAE CSERNICHO-VIAEQUE &c. &c.

Per Anagramma purum Metricum
Ad Fortissimam Poloniæ.

IN regno cum SOLE NOVO POLONIA LVNAM
Aspicis: hinc vivum Te vocitabo Polum.
REX TVVS ob radios animi SOL jure meretur
Dicier: illius cætera stemma tenet:
I nunc, duc, jacta, curvatas ASIA Lunas
Ingens! Lux hæc his cedere nescit ovans.
Hic est uniti LUX ipse JEHOVA PIASTI
GENS IN EO, voveo, vive, vigeque, diu!